

La mulți ani!

Cetatea Cavalerilor

Nr. 12(40)/Decembrie 2023

Nr. 12 (40)/ DECEMBRIE 2023

Cetatea Cavalerilor

Fondator: Col. r. Dr. Constantin MOȘINCAT
Editura: Asociația Națională a Cavalerilor de Clio
Editura Tipo MC, Oradea-2020

Cartea Mea e și a Ta! ISSN 2734-6889 - ISSN-L 2734 - 6889

Germanicii din evul mediu timpuriu aveau origini geto-dace? O interpretare istoriografică

Dr. Ionuț ȚENE

Este interesant cum presa mainstream aruncă pe piață teoria originii getice a germanilor, de parcă ideea ar fi ceva nouă și ar schimba istoria românilor și a nemților. În realitate, din păcate, istoria românilor, începând cu Școala Ardeleană și curentul latinist de la Timotei Cipariu citire, a impus o anumită abordare tezistă și teleologică a trecutului românilor pentru a integra istoria noastră unui curent tezist occidental formal, mă rog, acceptat de marile puteri culturale și de București în curentul sincronist de integrare în Europa la sfârșitul secolului XVIII-lea. Ziarul "Adevărul" publica anul trecut teoria unui istoric valoros din Târgoviște despre originea getică a germanilor, ca ceva absolut nou în istoriografia noastră. În realitate această teorie istoriografică circulă la noi de mult timp, de la BP Hașdeu încoace, din a doua jumătate a secolului XIX. Manuscris din secolul al XV-lea despre viața lui Vlad Țepeș, deținut de Vatican, a fost scos la lumină în 2015 de un istoric din Târgoviște, Vasile Lupașc, scriitor și autor al mai multor lucrări despre domnitorul muntean. Documentul este scris de episcopul Niccolo de Modrussa, în latină. Modrussa a fost un trimis special al Papei Pius al II-lea, însărcinat cu anchetarea lui Vlad Țepeș, după arestarea acestuia de către Matei Corvin, și are peste 200 de pagini.

Lupașc a încercat să traducă acest document cu ajutorul mai multor specialiști, vorbitori de limbă latină veche, dar fără succes. I s-a transmis că în document sunt trecute tot felul de „bazaconii”, motiv pentru care nimeni nu se încumetă să îl traducă. Lucrarea, intitulată De Bello Gothorum, este scrisă în timpul vieții lui Vlad Voievod Drăculea de către un trimis al Papei. Cei doi s-au întâlnit și Nicollo De Modrussa – trimisul papei – a lăsat o descriere a marelui voievod. Valahii lui Vlad Țepeș sunt considerați cei mai aprigi apărători ai creștinătății și au origini germanice prin identificarea dintre geți și goți. În realitate, însă, trimisul Papei spune în document că nemții ar fi de origine dacică, ceea ce ar răsturna multe manuale de istorie. „Am luat legătura cu mai mulți istorici, fini cunoscători ai limbii latine, dar niciunul nu a avut timp și energie pentru un astfel de proiect. Despre pomenirea germanilor în relația cu Zalmoxis și o posibilă origine dacică nu vreau să mă pronunț. Există mai multe teorii. Prima pleacă chiar de la titlul lucrării: De Bello Gothorum. Principala teorie face referire la o confuzie între termenii de got și get, dar această confuzie pare că se adâncește în textul manuscrisului. Alte teorii, pe care nu mă hazardez să le menționez în detaliu, vorbesc chiar despre o origine comună geto-germană”, spune Vasile Lupașc. Această teorie nu este acceptată de către istoricii de la Curtea Domnească din Târgoviște. Istoricul Vasile Lupașc se arată reticent la teorie pentru că apare în textul manuscrisului numele zeului Zalmoxis și despre daci și nu ar vrea să reînvie teoria exacerbării dacismului. Există o teamă maladivă la istoricii români de a scrie despre daci, de parcă ar fi periculos și impur. Din nefericire pentru unii, istoria dacilor trebuie rescrisă pornind chiar de la istoricii români de la începutul secolului XX.

În realitatea istoriografică, despre daci au scris cei mai mari istorici români și au recunoscut locul lor major în istoria noastră și a Europei, cum a fost, de exemplu, Vasile Pârvan în "Getica". Teoria originii germanice nu este nouă și nici măcar unica într-un manuscris de la Vatican. Dacă s-ar deschide arhivele Vaticanului și s-ar publica documentele am afla că tot trecutul românilor și o parte a Europei Centrale este legat de geto-daci. Încă de pe vremea împăratului Iustinian un celebru istoric german Iordanes a scris o carte despre originea getică a germanilor. Iordanes a fost un istoric got romanizat, originar din Moesia (mijlocul secolului al VI-lea). A lăsat două lucrări cunoscute sub numele de Romana și "De origine actibusque Getarum", pe scurt „Getica”. Pentru prima lucrare a folosit informații din istorici mai vechi, iar pentru a doua, o operă a lui Cassiodorus, azi pierdută. Opera sa prezintă o mare importanță mai ales pentru acele părți pentru care nu s-au păstrat izvoarele mai vechi pe care le-a folosit. Getica se

Cetatea Cavalerilor

vrea a fi o istorie a goților, pe care istoricii occidentali consideră că îi confundă însă cu geții. Danezul Arne Soby Christensen afirmă că "Getica" este o istorie complet fictivă și că originea goților descrisă în carte se bazează pe mituri populare grecești și romane ca și pe interpretarea greșită. Scopul acestei falsificări este, conform lui Christensen, cel de a fabrica o identitate glorioasă pentru popoarele care dobândiseră recent puterea în Europa post-romană. O interpretare utopică în stil fake news de azi. Mai mult, istoricul Walter Goffart crede că „Getica” făcea parte din planurile împăratului Iustinian și a mașinăriei de propagandă de la curtea sa. El dorea să se creadă că goții nu făceau parte din lumea romană, întărind astfel pretențiile Imperiului Roman de Răsărit asupra părții sale de vest. Iarăși o teorie șubredă, care îl transformă pe Iordanes în agent bizantin fără personalitate. Era imposibil ca Iordanes de origine traco-getică care trăia în provincia Tracia să nu știe ce origine are. Este ilogică abordarea negaționistilor privindu-l pe Iordanes. În istorie există mereu o înșiruire logică de fapte, evenimente și întâmplări.

Încă din secolul XIX, academicianul german Jacob Grimm a ținut în 5 martie 1846 o comunicare la Academia de Științe din Berlin, intitulată „Despre Iordanes și Geți”, în care aduce argumente lingvistice și nu numai, în favoarea identității goților și geților. Deci ceea ce susține manuscrisul recent descoperit de la Vatican. De fapt această teorie a unității etnice și lingvistice germano-getice vine pe filiera hiperboreenilor care stă la baza popoarelor indo-europene, iar spațiul carpato-danubiano-pontic ar fi rezorvorul originii comune a acestor popoare care au pus stăpânire pe Europa. Atât, Nicolae Densușianu în „Dacia preistorică”, dar și Nicolae Miulescu în "Dacia – Țara Zeilor" susțin originea hiperboreeană a Europei prin geto-daci și cultul lui Zalmoxis. Oricât ar încerca istoricii adepți ai sincronismului Iovinescian să ignore importanța geto-dacilor în istoria europeană, iată, că noile manuscrise publicate de la Vatican schimbă paradigma. Inclusiv, Vasile Pârvan a prezentat rolul geto-dacilor în crearea statelor din Europa Centrală. Istoricii ar trebui să se reîntoarcă la analiza paradigmatelor istoriografice propuse de Nicolae Densușianu, BP Hașdeu, Nicolae Miulescu și chiar Vasile Pârvan. Da, istoricii nu trebuie să mai oculteze rolul major al geto-dacilor în istoria românilor și a Europei și înrudirea lor "scitică" și "indo-europeană" cu germanicii. K. Horedt, în sinteza sa din 1986, împarte istoria Transilvaniei antice târzii și medieval timpurii în trei perioade: germanică, slavă și maghiară. Prima perioadă – cea germanică – ar începe odată cu părăsirea provinciei de către romani și instalarea aici a goților și vandalilor purtători ai culturilor Cerneahov și Przeworsk și se încheie odată cu ultimele manifestări ale civilizației de tip „merovingian” a gepizilor, anume varianta târzie a cimitirelor cu morminte în șiruri, orizontul zis Band-Noșlac (încadrat până în prima jumătate a secolului al VII-lea p. Chr.). Conform acestei reconstituiri istorice timp de mai mult de două secole (454-680 p. Chr.). Transilvania a fost inițial stăpânită și apoi locuită de neamul gepizilor. Viziunea modernă curentă – un locus classicus al istoriografiei – este că acești gepizi sunt germanici orientali, strâns înrudiți cu goții și vandalii, una dintre multele „națiuni gotice” antrenate în acest carusel al migrațiilor popoarelor germanice (Völkerwanderung) din Antichitatea târzie, migrații care au condus la dispariția Imperiului Roman de Apus și la nașterea regatelor germanice barbare, nuclee ale statelor germanice medieval-moderne. originea statelor germanice au origini geto-dace conform istoriografiei române din secolul XX. (1986 – Siebenbürgen im Frühmittelalter -Transilvania în Evul Mediu timpuriu, Bonn). Astfel, Iordanes nu a mințit când a scris despre originea goților din poporul geto-dac, așa cum nu au mințit Herodot, Dio Cassius sau Tucidide. Popoarele gotice plămădite etnic pe teritoriul geto-dacilor au mers mai departe în migrația lor până în Spania și nordul Africii. Vezi cazul vizigoților (goții de vest). Inclusiv istoricii medievali danezi vorbeau de originea poporului lor dacică în feudalismul timpuriu. Bătălia de la Covadonga a fost prima victorie semnificativă a forțelor militare creștine în Iberia în urma cuceririi maure din această regiune, în 711. Aceasta a fost purtată la Covadonga, în vara anului 722. Pe regele got care a înfrânt pe mauri în Munții din zona Pirinei îl chema Pelasgul sau „Pelagio”. Să fie o coincidență de nume cu numele pelasgilor? Pelasgii erau acel popor mitic indo-european care au stat la baza formării poporului geto-dac. Porecla lui Pelasgul era "Bălaiul", conform izvoarelor. Să fi fost eroul și regele Asturiei un vizigot cu origini geto-dac la origini odată cu venirea vizigoților în Spania, în sec. VI. E o ipoteză de luat în calcul și trebuie cercetată pe viitor. Să aibă la baza Reconquista spaniolă (gotă) un rege erou cu origini geto-dace de la începutul secolului VIII. E o teorie care seduce desigur, dar documentar nu se confirmă, ci doar ne trimite la supoziția istoriografică din cartea „Getica” a istoricului Iordanes. Europa centrală devenise un "melting pot" (creuzet) de populații germanice și geto -dace. Istoricii antici vorbeau derăspândirea daco-geților din nordul Mării Negre până pe Vistula. Să nu ne fie rușine să

La mulți ani!

Cetatea Cavalerilor

Nr.12(40)/Decembrie 2023

recunoaștem originea noastră geto-dacă și influența strămoșilor noștri în crearea statelor germanice înrudite până în Danemarca, Spania, sau Olanda. Atunci nu existau vămi și frontiere, care să împiedice popoarele germanice înrudite sau confundate, conform lui Iordanes, cu geto-dacii să se extindă pe întregul continent. Istoricul italian Carlo Troya în lucrarea „Istoria Italiei în Evul Mediu”, scrisă în secolul al XIX-lea, dedică 3.500 de pagini istoriei geto-dacilor, istorie ce cuprinde o perioadă de peste 2.000 de ani – din secolul VII î.e.n. până în secolul XV, în perioada Evului Mediu. În această lucrare, istoricul susține că geții lui Zalmoxis au fost strămoșii goților lui Theodoric cel Mare, stăpânul Peninsulei Italice în secolul V. La baza originii noastre etnico-culturale stau geto-dacii înrudiți și inspiratori pentru germanici. Tot mai mult se descoperă documente că geto-daco-romanii – străromânii au stat la originea etno-culturală a popoarelor germanice ale Europei evului mediu timpuriu.

Ionuț Țene /UZPR/ Apărut în 8 decembrie 2023